

I faza nacionalnog programa EuroRAP-a

Text

Bosanskohercegovački auto-moto klub BIHAMK u junu 2010. godine realizovao je Prvu fazu projekta nacionalnog programa EuroRAP-a (Evropskog programa za procjenu cestovne mreže - The European Road Assessment Programme), odnosno projekat kreiranja Mape rizika na magistralnim cestama FBiH.

Nacionalni program EuroRAP realizovan je od strane nosioca licence za BiH- Bosanskohercegovački auto-moto klub BIHAMK. Partneri u projektu bili su takođe i Direkcija cesta FBiH, Fakultet za saobraćaj i komunikacije, Federalno ministarstvo za promet i komunikacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta.

Rezultat tog projekta je Mapa rizika na magistralnim cestama u FBiH, koji sadrži informacije o tome koliko su ceste na prostoru FBiH sigurne za najranjivije kategorije učesnika u saobraćaju, odnosno identifikaciju najugroženijih i najopasnijih dijelova mreže magistralnih cesta u FBiH (oko 2.045 kilometara) na osnovu evidentiranih pokazatelja sigurnosti - broja saobraćajnih nezgoda, broja poginulih i teže povrijeđenih osoba na pojedinim dionicama, te prosječnog godišnjeg i dnevnog protoka saobraćaja.

Detaljan prikaz rezultata Prve faze EuroRAP-a možete preuzeti [ovdje](#). (mapa i tabela)

PROMOCIJA I FAZE NACIONALNOG PROGRAMA EURORAP-a U BIH – PROCJENA RIZIKA NASTAJANJA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA NA MAGISTRALNIM CESTAMA U FBiH

Text

Prva faza nacionalnog programa EuroRap-a (Evropskog programa za procjenu cestovne mreže - The European Road Assessment Programme), odnosno Mapa rizika na magistralnim cestama FBiH, predstavljeni su 14. septembra 2010. godine u Sarajevu.

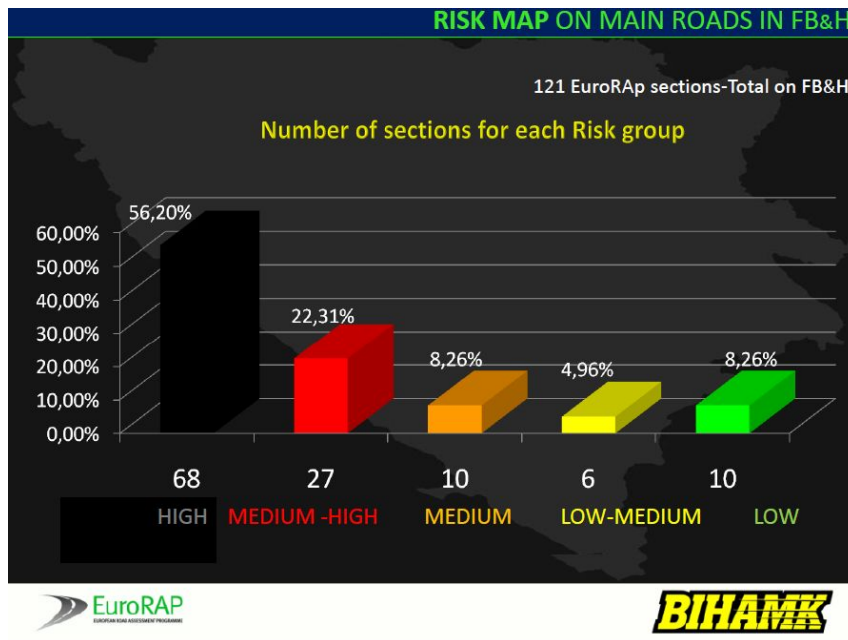
Nacionalni program EuroRAP realizovan je od strane nosioca licence za BiH- Bosanskohercegovački auto-moto klub BIHAMK, Direkcija cesta FBiH i Fakultet za saobraćaj i komunikacije. Partneri u projektu bili su takođe i Federalno ministarstvo za promet i komunikacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, ako i Federalna direkcija za autoceste. Svake godine u saobraćajnim nezgodama na BiH cestama smrtno strada oko 400 ljudi, dok ih više od 2000 bude teže ozlijeđeno, a više od 9000 pretrpi lakše ozlijede.

Uprkos različitim preventivnim aktivnostima kao što su edukacija vozača, kontrola vozila,..., koje se provode kontinuirano, broj nezgoda i stradalih na cestama na žalost znatnije se ne smanjuje. Tako se broj poginulih na 100.000 stanovnika kreće oko 10, što je znatno veće od prosjeka u Evropi. EuroRAP programom dugoročno planirano je da se izvrši procjena rizika nastajanja saobraćajnih nezgoda na svim kategorisanim cestama u BiH ukupne dužine oko 23.000 km. Prva faza spomenutog programa predstavlja identifikaciju najugroženijih i najopasnijih dijelova mreže magistralnih cesta u FBiH (oko 2.045 kilometara) na osnovu evidentiranih pokazatelja sigurnosti - broja saobraćajnih nezgoda, broja poginulih i teže povrijeđenih osoba na pojedinim dionicama, te prosječnog godišnjeg i dnevnog protoka saobraćaja.

O programu, čiji su temeljni ciljevi poboljšanje sigurnosti učesnika u saobraćaju, odnosno identificiranje rizika putem kategorizacije cesta, govorili su predsjedavajući EuroRAP-a John Dawson, član uprave Bosanskohercegovačkog auto-moto kluba (BIHAMK) i predsjednik Koordinacionog dobara nacionalnog programa EuroRAP-a Rasim Kadić i prof. dr. Osman Lindov,

član Koordinacionog odbora i predsjednik Radne grupe nacionalnog programa EuroRAP-a.

Prema ovoj metodologiji, većina dionica u FBiH spada u red visikorizičnih, odnosno cesta srednjeg rizika, koje su dva do tri puta "opasnije" od prometnica u većini evropskih zemalja. Analizom prikupljenih podataka utvrđeno je da 68 dionica magistralnih cesta, odnosno njih 56,2% ukupne dužine 1055,90km su **dionice visokog rizika**, tj. da na tim dionicama cesta postoji velika vjerovatnoća da će se dogoditi saobraćajna nezgoda sa fatalnim posljedicama. 27 analiziranih dionica dužine 493,55 km su dionice srednje visokog rizika, 10 dionica dužine 152 km su dionice srednjeg rizika, 6 dionica dužine 147 km su dionice srednje niskog rizika, a samo 10 dionica dužine 196 km su dionice niskog rizika tj. dionice na kojima postoji mala vjerovatnoća nastanka saobraćajne nezgode.

Broj dionica magistralnih cesta po riziku nastanka saobraćajnih nezgoda

Aktuelni trendovi na planu sigurnosti saobraćaja alarmantni su i prema podacima za posljednjih deset godina na evropskim cestama stradalo je (smrtno ili teže povrijeđeno) oko 2.000.000 učesnika u saobraćaju.

Projekcija za narednih deset godina govori o tome da bi uz postojeće trendove broj stradalih osoba u saobraćaju u BiH mogao dostići broj od 25.000.

Ocijenjeno je da loše stanje cestovne mreže u BiH uvjetuje potrebu većeg ulaganja u njenu sanaciju i modernizaciju, te s obzirom na to da je individualni rizik deset puta veći na cesti s jednim kolovozom, nego na onoj s dva kolovoza (autocesti).

Akteri prve faze nacionalnog programa EuroRAP-a očekuju da će dogradnjom zakonskog okvira ovim programom biti obuhvaćena cijela BiH, što predstavlja važan korak u pristupu evropskim fondovima i Svjetskoj banci (WB) kada se radi o finansiranju mjera sigurnosti u saobraćaju.

